

KONVENCIJA MOR-a br. 90

O NOĆNOM RADU DJECE U INDUSTRIJI (revidirana 1948)

Opšta Konferencija Medjunarodne organizacije rada, sazvana u San Francisku od strane Administrativnog savjeta Medjunarodnog biroa rada, sastavši se 17. juna 1948. godine, u svoje trideset prvo zasijedanje.

Pošto je odlučila da prihvati različite predloge koji se odnose na djelimičnu reviziju Konvencije o noćnom radu djece (industrija) iz 1919. godine, prihvaćene od strane Konferencije na njenom prvom zasijedanju, pitanje koje je obuhvaćeno drugom tačkom dnevnog rada zasijedanja.

Smatrajući da ovi predlozi treba da dobiju formu medjunarodne konvencije, usvaja danas, desetog jula 1948. godine Konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o noćnom radu djece (industrija) (revidirana 1948).

I DIO

OPŠTE ODREDBE

Član 1

1. Prema ovoj Konvenciji smatraće se kao „industrijska preduzeća“:
 - a) rudnici, kamenolomi i ekstraktivne industrije svake vrste;
 - b) preduzeća u kojima se proizvodi izradjuju, izmjenjuju, čiste, popravljaju, ukrašavaju, završavaju, pripremaju za prodaju, razrušeni ili demolirani i u kojima su materije podvrgnute preradjevini, podrazumijevajući i preduzeća za brodogradnju, za proizvodnju, preradu i transmisiju elektriciteta i pogonske snage uopšte;
 - c) preduzeća gradjevina i gradjevinsarstva podrazumijevajući poslove izgradnje, opravke, održavanja, preinačavanja i demoliranja;
 - d) preduzeća za prevoz ljudi ili robe drumom, željeznicom podrazumijevajući prenos robe dokovima, kejevima, magacinima ili aerodromima.
2. Nadležna vlast će odrediti graničnu liniju izmedju industrije s jedne strane, poljoprivrede, trgovine i ostalih neindustrijskih poslova s druge strane.
3. Nacionalno zakonodavstvo može izuzeti primjenu ove Konvencije za poslove koji se smatraju da nijesu škodljivi ili štetni po djecu niti po njih opasni u porodičnim preduzećima gdje su samo zaposleni roditelji i njihova djeca ili šticenici.

Član 2

1. Prema ovoj Konvenciji izraz „noć“ označava period od najmanje 12 uzastopnih časova.
2. Za djecu mlađu od 16 godina ovaj period će podrazumijevati interval koji je protekao između 10 časova uveče i 6 časova ujutro.
3. Za djecu od punih 16 godina a mlađu od 18 ovaj interval će odrediti nadležna vlast i biće najmanje 7 uzastopnih časova između 10 sati uveče i 7 sati ujutro, nadležna vlast će moći da propiše različite intervale za različite pokrajine, industrije, preduzeća ili grane industrije i preduzeća, ali će konsultovati zainteresovane organizacije poslodavaca i radnika prije nego što odredi interval koji počinje poslije 11 sati uveče.

Član 3

1. Djeca mlađa od 18 godina ne bi trebala da rade u industrijskim preduzećima, državnim i privatnim ili u ustanovama koje od njih zavise osim u slučajevima niže predviđenim.
2. Kada potrebe njihovog učenja zanata ili njihovog stručnog osposobljavanja to zahtijeva u industrijama ili određenim poslovima gdje je potreban neprekidni rad, nadležna vlast poslije konsultovanja zainteresovanih organizacija poslodavaca i radnika, može dozvoliti zaposlenje preko noći djeci od punih 16 godina, ali mlađoj od 18 godina.
3. Djeca zaposlena noću, saglasno prethodnom paragrafu, treba da koriste, između dva perioda rada odmor od najmanje 13 uzastopnih časova.
4. Kada zakonodavstvo zemlje zabranjuje noćni rad svom osoblju u pekarama, nadležna vlast može da zamijeni za djecu od punih 16 godina ako to zahtijeva njihovo učenje zanata, period koji obuhvata između 9 sati uveče i 4 sata ujutro period od najmanje 7 uzastopnih časova koji su obuhvaćeni između 10 sati uveče i 7 sati ujutru kao što je propisala nadležna vlast na osnovu paragrafa 3 člana 2.

Član 4

U zemljama gdje klima jako otežava rad, noćni period i intervali zabrane mogu da budu kraći od perioda intervala koji su utvrđeni u prethodnim članovima, pod uslovom da se jedan nadoknađujući odmor da preko dana.

Odredbe čl. 2 i 3 neće se primjenjivati na noćni rad djece stare od 16-18 godina kada neki slučaj više sile koji nije mogao birti predviđen ili spriječen i koji nije periodičnog karaktera bude smetnja normalnom funkcionisanju nekog industrijskog preduzeća.

Član 5

Kada, zbog naročito teških okolnosti, to zahtijeva opšti interes, zabrana noćnog rada može da se obustavi jednom odlukom nadležne vlasti u vezi djece stare od 16-18 godina.

Član 6

1. Zakonodavstvo u vezi sprovođenja odredaba ove Konvencije treba:
 - a) da propiše potrebne odredbe kako bi svi zainteresovani bili obaviješteni o tom zakonodavstvu;
 - b) da odredi lica čija će biti dužnost njeno izvršenje;
 - c) da propiše odgovarajuće sankcije u slučaju prekršaja;
 - d) da predvidi ustanovljenje i održanje jednog sistema inspekcije koja će efikasno obezbijediti sprovođenje spomenutih odredaba;
 - e) da obaveže svakog poslodavca u industrijskom preduzeću državnom i privatnom da vodi registar ili da čuva i stavlja na raspolaganje zvanične dokumente gdje su naznačena imena i datumi rođenja svakog lica mlađeg od 18 godina koji je kod njih zaposlen kao i ostale podatke potrebne za nadležnu vlast.
2. Godišnji izvještaji koje podnose članovi, saglasno članu 22 ustava Međunarodne organizacije rada, sadržaće potpune podatke o zakonodavstvu naznačenom u prethodnom paragrafu i jedan opšti izvještaj o rezultatima inspekcije sprovedene u smislu ovog člana.

II DIO

SPECIJALNE ODREDBE U POGLEDU NEKIH ZEMALJA

Član 7

1. Svaki član koji bi, prije donošenja takvog zakonodavstva koje bi mu omogućilo ratifikaciju ove Konvencije, ima zakonodavstvo koje reguliše noćni rad djece u industriji i predviđa granicu starosti nižu od 18 godina, može jednom deklaracijom priloženom uz akt ratifikacije, zamijeniti doba starosti od

- osamnaest godina, propisano u paragrafu 1 član 3, dobom starosti ispod 18 godina, ali nikako ispod 16 godina.
2. Svaki član koji bi dao jednu takvu izjavu moći će u svako doba da je poništi jednom docnijom izjavom.
 3. Svaki član za koga je na snazi izjava data u smislu paragrafa 1 ovog člana treba da svake godine u svom izvještaju o primjeni Konvencije naznači u kojoj mjeri je ostvaren bilo kakav progres u pogledu potpune primjene odredaba Konvencije.

Član 8

1. Odredbe dijela i ove Konvencije odnose se na Indiju, sa ogradom modifikacija ustanovljenih ovim članom.
2. Rečene odredbe odnose se na sve teritorije koje su obuhvaćene primjenom indijskog zakonodavstva.
3. Smatraće se kao „industrijska preduzeća“:
 - a) fabrike definisane kao takve u Zakonu o fabrikama u Indiji (Indian Factories Act);
 - b) rudnici na koje se odnosi Zakon o rudnicima u Indiji (Indian Mines Act);
 - c) željeznice i pristaništa.
4. Član 2 paragraf 2 odnosi se na djecu sa navršениh 13 godina, ali sa manje od 15 godina.
5. Član 3 paragraf 1 i član 4 paragraf 1 odnosiće se na djecu ispod 17 godina.
6. Član 3 paragraf 2, 3 i 4 član 4 paragraf 2 i član 5 odnose se na djecu sa navršениh 15 godina ali sa manje od 17 godina.
7. Član 6 paragraf 1e) odnosiće se na djecu ispod 17 godina.

Član 9

1. Odredbe dijela i ove Konvencije odnose se na Pakistan, uz ogradu modifikacija ustanovljenih ovim članom.
2. Rečene odredbe odnose se na sve teritorije koje su obuhvaćene primjenom pakistanskog zakonodavstva.
3. Smatraće se kao „industrijska preduzeća“:
 - a) fabrike definisane kao takve u zakonu o fabrikama;
 - b) rudnici na koje se odnosi Zakon o rudnicima;
 - c) željeznice i pristaništva.
4. Član 2 paragraf 2 odnosiće se na djecu sa navršениh 13 godina, ali sa manje od 15 godina.

5. Član 2 paragraf 3 odnosiće se na djecu sa navršениh 15 godina, ali sa manje od 17 godina.
6. Član 3 paragraf 1 i član 4 paragraf 1 odnosiće se na djecu ispod 17 godina.
7. Član 3 paragraf 2, 3 i 4 član 4 paragraf 2 i član 5 odnosiće se na djecu sa navršениh 15 godina ali sa manje od 17 godina.
8. Član 6 paragraf 1e) odnosiće se na djecu sa manje od 17 godina.

Član 10

1. Međunarodna konferencija rada može, na svakom zasijedanju na kojem bi ova materija bila obuhvaćena dnevnim radom zasijedanja, prihvatiti dvotrećinskom većinom nacрте amandmana na jedan ili više od prethodnih članova II dijela ove Konvencije.
2. Jedan ovakav nacrt amandmana treba da bude označen od strane člana ili članova na koje se odnosi i treba da, u roku od jedne godine ili u slučaju naročitih okolnosti u roku od osamnaest mjeseci od zaključenja zasijedanja Konferencije, bude podnesen od strane člana ili članova na koje se odnosi ili vlastima u čijoj se nadležnosti ovo pitanje nalazi, radi ozakonjenja istog ili preduzimanja drugih mjera.
3. Član koji je izdejstvovao odobrenje organa ili nadležnih organa saopštiće svoju izričitu ratifikaciju amandmana Generalnom direktoru Medjunarodnog biroa rada, radi registrovanja.
4. Jedan takav predlog amandmana, jednom ratifikovan od strane člana ili članova na koje se odnosi stupiće na snagu kao amandman ove Konvencije.